

OMISTAJAOHJAUKSEN LINJAAMINEN/ VALTUUSTOALOITE

261/00.02.06/2021

KV 24.05.2021 § 33

Kristian Ruotsalaisen valtuustoaloite:

"Limingan kunnan omistamien tytäryhtiöiden omistajaohjaus on täysin kunnanhallituksen ohjauksessa ja linjattavana tällä hetkellä. Valtuustolla ei ole roolia tässä ohjauksessa eli isolla osalla valtuutettuja ei ole tietoa miten kunnan omistamien tytäryhtiötä ohjataan ja ohjeistetaan. Vaikuttaisi, että valtuuston ja kunnanhallituksen väliselle vuoropuhelulle olisi enemmänkin tilausta. Kaikkien olisi hyvä tiedostaa millaisilla linjauksilla tätä omistajaohjausta toteutetaan Limingassa. Kuntalain mukaan valtuuston tulisi vastata omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeista.

Valtuuston olisi hyvä linjata, millaista osaamista eri yritysten hallitukseen tarvitaan ja tätä ohjeistusta tulisi päivittää aika-ajoin. Kunnan omistamien tytäryhtiöiden hallitusten ei tarvitse koostua valtuutetuista, varavaltuutetuista tai viranhaltijoista. Osaamista ja vastuunkantajia olisi hyvä löytää laajalla rintamalla, onhan kyse meidän yhteisen omaisuuden ja tärkeiden toimintojen ohjaamisesta, sekä johtamisesta. Meiltä löytyy paljon osaamista tästä kunnasta.

Jokaisen tulisi myös miettiä omaa esteellisyyttään ennen, kun ottaa kunnan tytäryhtiön hallituspaikan vastaan. Ei ole hyväksi päätöksenteon läpinäkyvyydelle sekä valvonnan toteutumiselle, kun valtuutetuilla ja viranhaltijoilla on kaksoisrooleja eri yritysten hallituksissa. Kunnanhallituksen tehtävänä on vastata sisäisen valvonnan toteutumisesta, joten kunnanhallituksen jäsen ei voi olla valvomansa tytäryhtiön hallituksessa tai hän joutuu jäävänsä aina itsensä, kun tämän yhtiön asioita käsitellään. Tästä aiheesta on keskusteltu muun muassa Tampereen kaupunginvaltuustossa vuonna 2018 - sijaa tälle kaksoisrooleista keskustelemiselle löytyisi täällä Limingassakin.

Limingan kunnan omistajaohjauksesta olisi hyvä tehdä erillinen ohjeistus. Tässä olisikin oiva ensimmäinen tehtävä uudelle valtuustolle. Löysin yhden esimerkin Pihtiputaalla tehdystä dokumentista, joka määrittelee heidän kuntansa omistajapolitiikan. Siinä olisi hyvä pohja aloittaa ja varmaan me täällä Limingassa voimme tehdä siitä meidän näköisen ohjeistuksen, joka linjaisi tulevien vuosien omistajaohjauksen kunnassamme. Ei-toivotut kaksoisroolit olisi hyvä myös määrittää ettei tehdä huolimattomia nimityksiä. Tytäryhtiöiden hallituspaikkojen haltijat tulisi myös löytyä kunnan nettisivuilta, yhdeltä sivulta. Läpinäkyvyyden lisääminen ei ole pahitteeksi tässäkään kohtaan. Voimme tehdä asioita paremmin ja aina kehittyen, sillä kysehän on kuntalaisten edunvalvonnasta."

Päätös

Aloite lähetetään kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Valmistelija

Talousjohtaja Lasse Siekkinen, p. 050 911 5647,
lasse.siekkinen@liminka.fi

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tavoitella omistajaohjauksen suhteen on, että kunnanvaltuusto päättää kerran valtuustokaudessa omistajapoliittisista linjauksista vähintään seuraavaksi neljäksi vuodeksi. Valtuuston hyväksytyä omistajapoliittiset linjaukset, kunnanhallituksen päätettäväksi tuodaan omistajapoliittinen toimenpideohjelma. Ohjelman tarkoituksena on varmistaa valtuuston hyväksymien linjausten toimeenpano, sekä määritellä konkreettiset tavoitteet kunnan liikelaitoksille ja konserniin kuuluville tytäryhtiöille. Omistajapoliittisten linjauksien ja toimenpideohjelman kesto ei ole sidottu valtuustokauteen, vaan liittyy eri valtuustokausien välille.

Omistajaohjauksen valmistelusta hallintosäännön mukaan vastaa kunnanhallitus. Lisäksi kunnanhallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoii konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan (Hallintosääntö 28 §, KV 21.6.2021). Omistajapoliittisten linjausten ja omistajapoliittisen toimenpideohjelman valmistelusta päätöksentekoon vastaa hallintojohtaja. Kuntaliitto on päivittämässä omistajapoliittisia linjauksia koskevaa suositustaan. Kunnan omistajapoliittisten linjausten päivitystyö aloitetaan Kuntaliiton omistajapoliittisia linjauksia koskevan suosituksen päivittämisen jälkeen ja omistajapoliittiset linjaukset 2023 - 2026 tuodaan valtuuston päätettäväksi. Omistajapoliittisen toimenpideohjelman valmistelu kunnanhallituksen päätettäväksi aloitetaan heti tämän jälkeen.